

Brusel 15. prosince 2016

SN 97/16

Závěry Evropské rady o migraci, Kypru a Ukrajině (15. prosince 2016)

I. MIGRACE

Vnější rozměr

1. Evropská rada připomíná své říjnové závěry týkající se trasy vedoucí přes východní Středomoří. Znovu opakuje svůj závazek vůči prohlášení EU a Turecka a zdůrazňuje význam plného a nediskriminačního provádění všech jeho aspektů. Rovněž opět potvrzuje svůj závazek i nadále pokračovat v podpoře zemí ležících podél západobalkánské trasy. Potvrzuje společný akční plán o provádění prohlášení EU a Turecka, vypracovaný Řeckem a Komisí, a vítá skutečnost, že Řecko již učinilo první kroky k jeho provádění. Evropská rada vyzývá všechny členské státy, aby zajistily urychlené provádění společného akčního plánu.

2. Důležitým nástrojem pro řešení problematiky nelegální migrace a jejích základních příčin, zejména pokud jde o trasu přes centrální Středomoří, je nový partnerský rámec spolupráce. Evropská rada vítá pokrok při provádění paktů s pěti africkými zeměmi původu a tranzitu a sílící odpovědnost v partnerských zemích. Vzhledem k těmto zkušenostem by bylo možné s přihlédnutím k dostupným zdrojům zvažovat další pakty nebo jiné formy spolupráce. Cíle partnerského rámce, které Evropská rada stanovila na zasedání v červnu, by měly být součástí dalších vnějších nástrojů a politik EU a jejích členských států. Evropská rada vyzývá členské státy, aby pokračovaly ve své angažovanosti na základě tohoto partnerského rámce a své úsilí zintenzivnily, a bude pozorně sledovat pokrok dosahovaný při zastavování toků nelegálních migrantů a zvyšování míry jejich navracení.
3. V zájmu zintenzivnění provádění Vallettského akčního plánu a partnerského rámce by na dohodu, které Rada dosáhla ohledně Evropského fondu pro udržitelný rozvoj a mandátu EIB k poskytování úvěrů třetím zemím, mělo navázat rychlé přijetí příslušných právních předpisů. Evropská rada v této souvislosti vítá, že EIB již začala provádět svou iniciativu na posílení odolnosti zemí v oblasti západního Balkánu a jižního sousedství.
4. Evropská rada zdůrazňuje, že je třeba zesílit podporu určenou libyjské pobřežní stráž, mimo jiné prostřednictvím operace EUNAVFOR MED Sophia, a to s cílem zvýšit její kapacitu zabránit ztrátám životů na moři a rozbít operační model převaděčů. Zároveň je třeba přijmout iniciativy s cílem nabídnout migrantům, kteří uvízli v Libyi, možnost asistovaného dobrovolného návratu a omezit nebezpečné cesty.
5. Evropská rada připomíná, že je důležité poskytnout Evropskému podpůrnému úřadu pro otázky azylu (EASO) a Evropské pohraniční a pobřežní stráž odpovědající zdroje. Vítá skutečnost, že úřad EASO zahájí nábor specializovaného personálu k zajištění stabilní a udržitelné kapacity. Rovněž opakuje, že je třeba zachovat ostražitost ohledně dalších tras včetně trasy přes západní Středomoří, tak aby bylo možné rychle reagovat na vývoj situace.

Vnitřní rozměr

6. Společným cílem zůstává i nadále účinné uplatňování zásady odpovědnosti a zásady solidarity. Úsilí, které bylo v průběhu posledních měsíců soustavně věnováno přezkumu společného evropského azylového systému, poukázalo na několik oblastí sbližování, přičemž v jiných oblastech je zapotřebí další činnosti. Rada se tedy vyzývá, aby na základě již vykonané práce v tomto úsilí pokračovala s cílem dosáhnout v průběhu nastupujícího předsednictví v otázce azylové politiky EU konsensu.
7. Členské státy by měly dále zintenzívnit své úsilí o urychlení relokace, zejména v případě nezletilých osob bez doprovodu, a stávajících programů přesídlování.¹

¹ Není tím dotčen postoj Maďarska a Slovenska prezentovaný v řízení před Soudním dvorem zahájeném v souvislosti s rozhodnutím Rady č. 2015/1601, ani postoj Polska, které těmto žalobcům vyjádřilo podporu.

IV. KYPR

21. V návaznosti na informace o jednáních ve věci řešení kyperské otázky, které přednesl prezident Kyperské republiky, Evropská rada opětovně vyjadřuje podporu probíhajícímu procesu směřujícímu ke znovusjednocení Kypru. Vzhledem k tomu, že Kypr je členem Unie a zůstane jím i po vyřešení kyperské otázky, je EU připravena účastnit se konference o Kypru, která se uskuteční dne 12. ledna 2017 v Ženevě.

Ukrajina

22. Evropská rada znovu potvrzuje své odhodlání uplatňovat mezinárodní právo a zasazovat se o územní celistvost Ukrajiny, jakož i o uzavření dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou, jejíž součástí je i zřízení prohloubené a komplexní zóny volného obchodu. Cílem dohod o přidružení je podporovat partnerské země v jejich úsilí o to, aby se staly stabilními a prosperujícími demokraciemi, a zohlednit strategický a geopolitický význam, který Evropská unie přikládá regionálnímu kontextu. Dokončení ratifikačního procesu proto zůstává zásadním cílem EU.
23. Evropská rada vzala pozorně na vědomí výsledek nizozemského referenda ze dne 6. dubna 2016 ohledně návrhu zákona schvalujícího dohodu o přidružení a obavy vyjadřované před konáním tohoto referenda, o nichž informoval předseda vlády Nizozemska, a bere nyní na vědomí rozhodnutí hlav států nebo předsedů vlád 28 členských států Evropské unie, zasedajících v Evropské radě (viz příloha), které na tyto obavy reaguje v plném souladu s dohodou o přidružení a se Smlouvami EU.
24. Evropská rada konstatuje, že rozhodnutí uvedené v příloze je pro 28 členských států Evropské unie právně závazné a lze je změnit nebo zrušit pouze vzájemnou dohodou jejich hlav států nebo předsedů vlád. Nabude účinku, jakmile Nizozemské království dohodu ratifikuje a Evropská unie tuto dohodu uzavře. Pokud se tak nestane, rozhodnutí zanikne.
25. Evropská rada vítá výsledky summitu EU–Ukrajina konaného dne 24. listopadu 2016 a zdůrazňuje, že navzdory současným problémům je Unie i nadále odhodlána své vztahy s Ukrajinou prohlubovat a posilovat. Uznává úspěchy, jichž Ukrajina dosáhla při provádění reforem zaměřených na plnění evropských standardů, a skutečnost, že Ukrajina splnila podmínky pro bezvízový režim s Unií. V návaznosti na přijetí účinného mechanismu pro pozastavení zrušení vízové povinnosti se spolunormotvůrci vyzývají, aby dokončili postup vedoucí ke zrušení vízové povinnosti pro Ukrajinu a Gruzii.

Rozhodnutí hlav států nebo předsedů vlád 28 členských států Evropské unie, zasedajících v Evropské radě, ve vztahu k Dohodě o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé

Hlavy států nebo předsedové vlád 28 členských států Evropské unie, jejichž vlády jsou signatáři Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé (dále jen „dohoda“),

berouce na vědomí výsledek nizozemského referenda ze dne 6. dubna 2016 ohledně návrhu zákona schvalujícího dohodu o přidružení s Ukrajinou a obavy vyjadřované před konáním tohoto referenda, o nichž informoval předseda vlády Nizozemského království,

přejíce si na tyto obavy reagovat v plném souladu s dohodou o přidružení mezi EU a Ukrajinou a se Smlouvami EU a v souladu s cílem EU, jímž je prohloubení vztahů s Ukrajinou,

s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 15. prosince 2016,

se rozhodly přijmout níže uvedené znění, jež je výrazem společné shody a nabude účinku, jakmile Nizozemské království dohodu ratifikuje a Evropská unie ji uzavře:

A

Dohoda má za cíl vytvořit úzké a trvalé vztahy mezi jejími stranami na základě společných hodnot, neuděluje však Ukrajině status kandidátské země pro přistoupení k Unii ani nezakládá závazek jí tento status udělit v budoucnosti.

B

Dohodou se potvrzuje spolupráce s Ukrajinou v oblasti bezpečnosti, zejména pokud jde o přecházení konfliktů, řešení krizí a boj proti šíření zbraní hromadného ničení. Tato dohoda neobsahuje závazek Unie ani členských států poskytovat Ukrajině společné bezpečnostní záruky ani jinou vojenskou pomoc či podporu.

C

Ačkoli dohoda stanoví cíl zvýšení mobility občanů, nepřiznává ukrajinským státním příslušníkům ani občanům Unie právo svobodně pobývat a pracovat na území členských států nebo Ukrajiny. Dohodou není dotčeno právo členských států stanovit objem vstupů ukrajinských státních příslušníků na jejich území s cílem hledat tam práci jako zaměstnanci nebo osoby samostatně výdělečně činné.

D

V dohodě je zopakován závazek Unie podporovat proces reforem na Ukrajině. Dohoda od členských států nevyžaduje poskytování další finanční podpory Ukrajině, ani nemění výlučné právo žádného z členských států stanovit povahu a objem jeho bilaterální finanční podpory.

E

Jedním z hlavních faktorů upevňování vztahů mezi stranami dohody je potírání korupce. Strany budou na základě dohody spolupracovat v oblasti předcházení korupci a boje proti ní, a to jak v soukromém, tak ve veřejném sektoru. Spolupráce stran v oblasti právního státu se zvláště zaměří na podporu soudnictví, zlepšování jeho účinnosti, ochranu jeho nezávislosti a nestrannosti a na potírání korupce.

F

Základními prvky dohody jsou dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod a dodržování zásad právního státu, včetně aspektů uvedených v bodě E výše. Strany jsou povinny splnit své závazky na základě dohody a jejich provádění a vymáhání bude sledováno.

V případě jejich neplnění může každá strana podle článku 478 dohody přijmout vhodná opatření. Při výběru příslušných opatření se dá přednost těm, která co nejméně narušují fungování dohody. Tato opatření mohou jako poslední možnost obsahovat pozastavení jakýchkoli práv či závazků stanovených v rámci ustanovení dohody.
